gemeente Moerdijk

RAADSVOORSTEL

Onderwerp:
Eenmalige bijdrage community builder gemengd wonen De Boezem in Bosselaar Zuid

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s) : wethouder P.M. Joosten – Wesselius
Datum commissiebehandeling : 26 april 2023
Datum raadsbehandeling : 11 mei 2023

Bijlagen: geen

Gevraagd raadsbesluit

1. Voor 2023 een eenmalige bijdrage van € 26.000 beschikbaar stellen voor de community builder in het gemengd wonen project De Boezem in Bosselaar Zuid (Zevenbergen);
2. Deze eenmalige bijdrage van € 26.000 te dekken uit de reserve Sociaal Domein.

(Publieks)Samenvatting

Gemengd Wonen in De Boezem in Bosselaar Zuid is een wooninitiatief waarin Woonkwartier, Sovak, Zintri en Surplus Welzijn samenwerken om mensen met en zonder ondersteuningsvraag in een zorgzame gemeenschap te laten samenwonen en deze gemeenschap te verbinden met de wijk. Zo'n zorgzame gemeenschap ontstaat niet vanzelf. Een krachtteam bestaande uit zorgmedewerkers, breed sociaal beheer van de woningcorporatie en een community builder werken hier samen met de bewoners aan. Vanaf 1 april 2023 wonen alle bewoners in De Boezem in Bosselaar Zuid. De begroting van het project is in het eerste jaar nog niet sluitend. De raad wordt gevraagd om een eenmalige bijdrage van € 26.000 uit de reserve Sociaal Domein beschikbaar te stellen om dit innovatieve project waarin wonen, welzijn en zorg samenkomen, mogelijk te maken.

Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding
In 2022 zijn Woonkwartier, zorgorganisaties Sovak en Zintri en Surplus Welzijn met elkaar een samenwerking aangegaan om in de nieuwbouwwijk Bosselaar Zuid een innovatief project te realiseren waar wonen, welzijn en zorg samenkomen. Dit is gemengd wonen in appartementencomplex De Boezem. Woonkwartier wordt door zorgorganisaties steeds vaker gevraagd om gezamenlijk met hen innovatieve woonvormen te realiseren. In dit gemengd wonen project wonen mensen met en zonder ondersteuningsvraag samen in een zorgzame gemeenschap in verbinding met de wijk. Zo'n zorgzame gemeenschap ontstaat niet vanzelf. Een krachtteam bestaande uit zorgmedewerkers, sociaal beheer van de woningcorporaties en een community builder (welzijn) werken hier samen met de bewoners en de wijk aan. Vanaf 1 april 2023 wonen alle bewoners in De Boezem in Bosselaar Zuid. De begroting van het gemengd wonen project is in het eerste jaar nog niet sluitend, de kosten voor de community builder kunnen nog niet volledig worden afgedekt uit de reguliere inkomsten van het project. De gemeente Moerdijk wordt gevraagd om eenmalig een bijdrage van € 26.000 uit de reserve Sociaal Domein beschikbaar te stellen om dit innovatieve project waarin wonen, welzijn en zorg samenkomen, mogelijk te maken.

Belang
Door deze eenmalige bijdrage zorgt de gemeente Moerdijk ervoor dat een innovatieve woonvorm kan worden gerealiseerd waarin inwoners met en zonder beperking duurzaam met elkaar en met de wijk samen leven en vanuit de gedachte van wederkerigheid voor elkaar zorgen.

Centrale vraag
Stelt de Raad eenmalig voor 2023 een bedrag van € 26.000 beschikbaar voor de community builder in het gemengd wonen project De Boezem in Bosselaar Zuid (Zevenbergen) ?

Beoogd maatschappelijk resultaat
Gemengd Wonen in de Boezem in Bosselaar Zuid vergroot de draagkracht van mensen met en zonder ondersteuningsvraag en van de wijk en zorgt voor normalisatie, inclusie en maatschappelijke participatie.

Kaders
Beleidsbegroting programma 4: Ondersteuning voor mensen die het nodig hebben
Opvang en bescherming in de regio Breda vanaf 2020: gezamenlijke visie en uitgangspunten Wmo begeleiding, beschermd wonen en maatschappelijke opvang
Beleidskader Regionale maatwerkvoorziening Beschermd wonen 2021-2025
Koerswijzer beschermd wonen en maatschappelijke opvang

Argumenten

Pro

De community builder bouwt aan een zorgzame en inclusieve gemeenschap in De Boezem
Gemengd wonen in De Boezem kent 38 appartementen. In 14 appartementen wonen bewoners met een ondersteuningsvraag te weten een verstandelijke beperking of autisme (zorgvragers). Dit zijn bewoners met een beschermd wonen of Wet langdurige zorg indicatie. In de overige 23 appartementen wonen bewoners zonder ondersteuningsvraag (zorgdragers). Daarnaast wordt in 1 appartement een gemeenschappelijke ruimte gerealiseerd voor alle bewoners. De zorgdragers hebben de woning toegewezen gekregen op basis van motivatie om de zorgvragers te willen ondersteunen en samen met hen te willen werken aan een zorgzame gemeenschap.

Er is sprake van wonen op basis van wederkerigheid: alle bewoners (met en zonder ondersteunings-vraag) zijn bereid om zich op enerlei wijze in te zetten voor elkaar en voor het creëren van een sterke sociale infrastructuur/woongemeenschap. Iedereen levert een bijdrage om de leefbaarheid in het gebouw goed te houden, men helpt en doet mee.

Het bouwen aan sterke sociale infrastructuren en een community gaat niet vanzelf. De omgeving, zoals de gemeenschappelijke ruimte, zal zeker de toevallige ontmoetingen stimuleren. Echter er is meer nodig om elkaar te leren verstaan en om de ontwikkeling te faciliteren. Een krachtteam bestaande uit zorgmedewerkers, sociaal beheer van de woningcorporaties en een community builder (welzijn) werken hier samen met de bewoners aan. De community builder is een welzijnswerker en zal zich vooral richten op het collectief ondersteunen van de bewoners. Door de inzet van de community builder zal via de verbinding tussen alle verschillende bewoners een samenredzame gemeenschap ontstaan. Een belangrijk overdeel hiervan is het ondersteunen van het inrichten van een bewonersvereniging.
De individuele ondersteuning blijft een taak van de zorgverleners en breed sociaal beheer van de woningcorporatie. Natuurlijk ondersteunen de zorgverleners en breed sociaal beheer de bewoners met een indicatie steeds meer in het gebruikmaken van het collectief van de woongemeenschap.
De kracht van de samenwerking tussen community builder, breed sociaal beheer en zorgverleners is hierbij belangrijk. Samen vormen zij het krachtteam en ondersteunen zij 24 uur per dag de bewoners om de community vorm te geven. Dat betekent dat wanneer dat nodig is er een beroep gedaan kan worden op de community builder of de zorgverleners.

De community builder legt verbinding met de buurt wat zorgt voor normalisatie, inclusie en maatschappelijke participatie én voor het anticiperen op dreigende escalaties
De community builder heeft niet alleen zijn focus op de bewoners van het gebouw de Boezem maar ook op de verdere omgeving. Zoals de buurt. Maar ook op bv het verenigingsleven en bestaande welzijnsactiviteiten in Zevenbergen. Hij stimuleert wederzijdse bekendheid en deelname. Hierbij zullen ook de bewoners zonder indicatie een belangrijke rol vervullen.
De community builder werkt op basis van de presentiemethode. Hij is beschikbaar en benaderbaar voor alle bewoners. Maar hij signaleert ook actief en stimuleert actief. Hierin zal hij ook tijdig anticiperen op situaties die niet overeenkomen met de uitgangspunten van het gemengd wonen concept of anticiperen op situaties die zouden kunnen escaleren in overlast of crisisgedrag.

De boezem is een innovatieve woonvorm waar zorg, welzijn en de woningcorporatie samenwerken
In het gemengd wonen project De Boezem hebben zorgorganisaties Sovak en Zintri, Woonkwartier en welzijnsorganisatie Surplus elkaar gevonden. Samen zetten zij zich in om dit innovatieve woonproject te realiseren.
Deze partners hebben een gedeelde visie ten aanzien van de maatschappelijke meerwaarde die gemengde woonvormen op kunnen leveren voor kwetsbare burgers en voor de vitaliteit van de wijk. Zij omarmen de visie dat Gemengd Wonen een waardevolle bijdrage kan leveren aan de inclusieve maatschappij. Ook geven zij aan dat alleen door de krachten te bundelen en zorg en welzijn te verbinden er samen een antwoord gevonden kan worden op de maatschappelijke uitdagingen waar we voor staan: personeelskrapte in de zorg en het gegeven dat mensen met een psychische kwetsbaarheid of (licht) verstandelijke beperking steeds meer duurzaam zelfstandig wonen in onze wijken en kernen.
De gemeente Moerdijk is ambtelijk als meedenkend (niet uitvoerend) projectgroeplid betrokken.

Door de community builder wordt gewerkt aan de beweging naar voren: lichte ondersteuning waar kan, zwaar waar moet
Ervaringen opgedaan in andere gemengd wonen initiatieven laten zien dat het wonen in een sterke sociale infrastructuur de individuele zorgvraag van mensen doet afnemen. Een belangrijk deel van het ontstaan van zorgvragen van mensen met psychische kwetsbaarheid en / of een (licht) verstandelijke beperking is dat zij moeizaam aansluiting vinden binnen de maatschappij. Zij ervaren eenzaamheid, buitengesloten zijn en het ontbreekt hen vaak aan betekenis kunnen geven en van betekenis kunnen zijn in hun dagelijks leven.

Het wonen in een omgeving waarin het omkijken naar elkaar, het betekenis geven aan je dag en aan je leven op een laagdrempelige (welzijns-) manier wordt vormgegeven helpt de zelfredzaamheid te vergroten en het sociale isolement te verkleinen. De community builder faciliteert een dergelijke woonomgeving. Hierdoor blijven slechts de hele specifieke zorgvragen gerelateerd aan stoornis en of beperking uiteindelijk over voor de professionele zorg. Zo wordt invulling gegeven aan lichte ondersteuning waar dat kan, zware ondersteuning waar dat moet.

In het project gemengd wonen Bosselaar Zuid wordt gewerkt aan de invulling van de Koerswijzer beschermd wonen: we werken pro-actief aan de integratie van personen met een psychische kwetsbaarheid in onze kernen
Psychisch kwetsbare inwoners wonen meer dan in het verleden midden in de maatschappij. Voor het herstel van mensen is het belangrijk is dat ze dat zoveel mogelijk in de eigen omgeving doen. De doordecentralisatie beschermd wonen, die vanaf 2023 steeds verder vorm krijgt, heeft dit tot doel. In de Koerswijzer beschermd wonen hebben de gemeenten die samenwerken in de beschermd wonen regio Breda met elkaar afgesproken welke basis in elke gemeente aanwezig zou moeten zijn om inwoners met een psychische kwetsbaarheid en/of een (licht) verstandelijke beperking zich thuis te laten voelen in onze wijken en kernen. De werkzaamheden van de community builder, samen met het krachtteam, dragen hier bij aan deze basis.

Contra
Niet van toepassing.

Alternatieven
Geen eenmalige bijdrage beschikbaar stellen voor de community builder. Hierdoor krijgt het project in het eerste jaar de begroting niet sluitend en kan de community builder zijn werkzaamheden niet voorzetten. Dan ontstaat geen innovatieve woonvorm en wonen de bewoners met en zonder beperking op zichzelf en wordt er niet gewerkt aan inclusie en verbinding met elkaar en met de wijk. Als er geen community builder actief is in het project kan de formele zorg niet worden afgebouwd en wordt niet gewerkt aan lichte ondersteuning waar kan en zwaar waar moet.

Participatie/Maatschappelijk draagvlak
De diverse bijeenkomsten georganiseerd voor omwonenden over het vernieuwende wooninitiatief De Boezem zijn druk bezocht en omwonenden reageerden, na uitleg, positief. De buurt heeft aangegeven graag verbinding te willen maken en dat iedereen een plek verdient om te wonen, zo ook mensen met een psychische kwetsbaarheid of (licht) verstandelijke beperking.

Financiële consequenties

Dekking
De community builder is aan de slag vanaf 1 april 2023, dat is het moment dat alle bewoners in De Boezem zijn komen wonen.

De kosten voor de community builder in de periode 1 april 2023 tot en met 31 december 2023 bedragen circa € 65.000. 60% van deze kosten zijn gedekt uit de reguliere projectbegroting van de samenwerkende partners, doordat het Zorgkantoor en Beschermd Wonen regio Breda het mogelijk maken om een deel van de zorgindicaties van de bewoners met een ondersteuningsvraag in te zetten voor de community builder.

In het eerste jaar kan er nog niet voldoende budget uit de zorgindicaties worden vrijgespeeld om 100% van de kosten van de community builder af te dekken. Dit omdat een verhuizing een life event is, zeker voor mensen met een beperking en de verwachting is dat de zorgindicaties in het eerste jaar volledig moeten worden ingezet om de bewoners goed te laten 'landen' in hun nieuwe woonomgeving. Voor het resterende deel van de kosten van 2023, te weten € 26.000, wordt de gemeente Moerdijk gevraagd een eenmalige bijdrage beschikbaar te stellen om deze innovatieve woonvorm te ondersteunen bij het opstarten.

Deze eenmalige bijdrage kan worden gedekt uit de Reserve Sociaal Domein. De vrije ruimte in deze reserve bedraagt € 995.085. Vanaf 2024 is de begroting van het totale project sluitend.

Subsidieverwerving
Niet van toepassing.

Communicatie
De communicatie over het gemengd wonen project Bosselaar Zuid wordt uitgevoerd door de deelnemende partijen Woonkwartier, Zintri, Sovak en Surplus.
De projectgroep gemengd Wonen Bosselaar Zuid zal op de hoogte gesteld worden van het besluit van de raad over de eenmalige financiële bijdrage.

Realisatie: risico's, planning, evaluatie, duurzaamheid en inkoop

De community builder is vanaf 1 april 2023 actief. Omdat voor dekking van de eenmalige bijdrage een beroep wordt gedaan op de Reserve Sociaal Domein is een raadsbesluit noodzakelijk. De business case is in maart 2023 definitief geworden waardoor de gehele routing naar de raad niet voor de start van het project (op 1 april) doorlopen kon worden. Dit betekent dat op dit moment de samenwerkende partners het risico dragen van de niet sluitende begroting in 2023. Mocht de Raad besluiten de eenmalige bijdrage niet toe te kennen dan zullen de samenwerkende partners met elkaar een oplossing moeten vinden voor 'het gat in de begroting' dan wel moeten stoppen met deze innovatieve werkwijze. Dit risico is bij de samenwerkingspartners bekend.

Mocht het zo zijn dat de begroting voor 2024 (en verder) onverhoopt toch niet sluitend is dan is de samenwerkingspartners gewezen op een subsidieregeling die in de maak is in de beschermd wonen regio Breda. Dit is de subsidieregeling ambulantisering GGZ regio Breda (Beschermd wonen en maatschappelijke opvang). De verwachting is dat deze regeling dit jaar nog wordt vastgesteld waardoor organisaties die bijdragen aan de volgende doelstellingen: duurzaam zelfstandig wonen van mensen met een psychische kwetsbaarheid in de hele regio en verbinding met de omgeving (buurt, buur, verenigingen, buurhuizen e.d.) voor subsidie in aanmerking komen. Het gemengd wonen project Bosselaar Zuid lijkt te passen binnen de doelstellingen van nog vast te stellen subsidieregeling Ambulantisering van de beschermd wonen regio Breda.

We blijven vanuit de gemeente (ambtelijk) betrokken bij dit innovatieve project waarin wonen, zorg en welzijn worden gecombineerd omdat dit project input oplevert voor de nog op te stellen Woonzorgvisie. Door betrokken te zijn bij de uitvoering en evaluatie van dit project krijgen we meer informatie over wat bijdraagt aan het (langer/ weer) zelfstandig wonen van kwetsbare inwoners.

Mocht u vragen hebben over dit voorstel, dan kunt u contact opnemen met de griffier via e-mail: griffie@moerdijk.nl.

Zevenbergen, 4 april 2023

Burgemeester en wethouders van de gemeente Moerdijk,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

ir. J.C. Slagboom A.J. Moerkerke

RAADSBESLUIT

Raadsvergadering van 11 mei 2023

De raad van de gemeente Moerdijk,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 4 april 2023;

overwegende dat:
- De raad het kader 'Opvang en bescherming in de regio Breda vanaf 202: gezamenlijke visie en uitgangspunten Wmo begeleiding, beschermd wonen en maatschappelijke opvang' heeft vastgesteld;
- Door ambulantisering meer mensen met een psychische kwetsbaarheid of (licht) verstandelijke beperking in onze wijken en kernen wonen;
- De gemeente Moerdijk wil bouwen aan een inclusieve en zorgzame samenleving;
- De gemeente Moerdijk tot doel heeft om lichte ondersteuning in te zetten waar dat kan en zware ondersteuning waar dat moet;
- De gemeente Moerdijk invulling geeft aan de Koerswijzer beschermd wonen en maatschappelijke opvang

gelet op:
- Het feit dat de begroting van het gemengd wonen project De Boezem in Bosselaar Zuid in het eerste jaar (2023) nog niet volledig sluitend is omdat nog niet voldoende middelen uit de zorgindicaties kunnen worden vrijgespeeld voor de bekostiging van de community builder.

BESLUIT

1. Voor 2023 een eenmalige bijdrage van € 26.000 beschikbaar te stellen voor de community builder in het gemengd wonen project De Boezem in Bosselaar Zuid (Zevenbergen);
2. Deze eenmalige bijdrage van € 26.000 te dekken uit de reserve Sociaal Domein.

Vastgesteld in de raadsvergadering d.d. 11 mei 2023

de griffier, de voorzitter,

H.M. Vonk-Schenkel A.J. Moerkerke